

عنوان مقاله:

بررسی معناشناسی مفاهیم اخلاقی از دیدگاه محقق طوسی

محل انتشار:

مجله الهیات تطبیقی، دوره 12، شماره 26 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسنده:

حسین احمدی - استادیار فلسفه اخلاق مرکز دایره‌المعارف علوم عقلی اسلامی موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، قم، ایران

خلاصه مقاله:

معناشناسی مفاهیم اخلاقی، یکی از مباحث فلسفه اخلاق است که به تحلیل معنایی مفاهیم و گزاره های اخلاقی می پردازد. معناشناسی اخلاق روی دیگر هستی شناسی اخلاقی است. عمده مباحث مطرح در معناشناسی اخلاق، بررسی مفاهیم موضوع، محمول و مفاهیم مرتبط با اخلاق است. این مقاله قصد دارد با تبیین مفاهیم یادشده از منظر محقق طوسی، نوآوری های او را بررسی کند. محقق طوسی در تعریف عدالت معتقد است عدالت از معنای مساوات خبر می دهد؛ اما معنای مساوات، برابری در هر چیزی نیست. او کمال هر موجودی را خاصیتی می داند که آن موجود به سبب نوعیت خود، آن را داراست؛ یعنی خاصیتی که هیچ موجود دیگری با این موجود در آن شرکت ندارد. محقق طوسی معنای حسن و قبح اخلاقی را رابطه حقیقی میان «سعادت بخشی و شقاوت بخشی فعل "موضوع"» و «ممدوح و مذموم بودن آن» می داند. به نظر می رسد محقق طوسی، برهانی برای تبیین منطقی رابطه حقیقی میان اعطای نعم الهی و وجوب شکر آن ارائه نکرده است. علاوه بر این، او از امکان جمع میان معانی مطرح شده برای حسن و قبح غفلت کرده است. در هر صورت، او واقع گرا، مطلق گرا و وحدت گرای اخلاقی محسوب می شود.

کلمات کلیدی:

محقق طوسی، فلسفه اخلاق، معنا شناسی اخلاق، حسن و قبح

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1425619>

